

PERIÓDICH SATÍRICH,

SEMANAL, DE DIBUJOS Y BARRIETS

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

EMILI GIRARDIN,

Nascut pera lluytar, fou un alteta que arribà en certs moments al heroisme, y mostrà que no en vá 'l calificaren ab lo nom de gegant del periodisme.

VISTAS Y RETRATOS.

DON JAUME.

Certas mares del poble marcan moltes vegadas la vocació de una criatura, dihentli:
—Creume, fill mèu, feste capellà que menjaràs pá blanch.

Ignorém si aixó devían dirli á n' en Jaumet de Arenys, quan era xich: sería fácil que sí, perque vá ser capellà y ha arribat á bisbe de Barcelona, y 'l pá blanch li agrada de una manera extraordinaria.

Entenguis aixó de pá blanch no en lo sentit material de la paraula, que avuy, ab los adelantos industrials, lo que més escasseja en las ciutats es lo pá moreno. Entenguis per pá blanch, la vida cómoda y regalada; 'l cuidado escrupulós de la salut y de la conveniencia; la repulsió instintiva á posarse per res del mon pedras al fetje; en una paraula, 'l goig de viure

En aquest mon hi ha gent per tot: sabis y cristians ab una pessa, que buscan afanyosos l' armonía entre dos termes poch menos que antitétichs, com la revelació y la ciencia, 'l dogma y la llibertat; donchs bè, 'l bisbe Catalá, 'm sembla que ha trobat, sense gran esfors, l' armonía perfecta entre la religió que professa y representa, y 'l dogma d' Epicuro.

Dèu li concedeixi molts anys de vida, que per la seva part no s' ha de perdre.

No m' hi proposat escriure una biografia plena de datos, sinó pintar un retratet, ó millor dit, reunir una colecció de rasgos y perfils que tots plegats formin un retrato.

Aném, donchs, al objecte sense més preámbuls.

Quan era simple capellà y empleat no se si en la Nunciatura ó en lo Tribunal de la Rota, vivía á Madrit. Un paisá seu que havia de veurel, passá á la casa de dispesas en que s' hospedava y preguntá pèl Reverendo Catalá.

—Reverendo... reverendo... Aquí no viu cap capellà... li ván respondre. Hi ha si un don Jaume Catalá, un senyor alt, bèn plantat...

—Aquesta es la persona á qui busco

—Com vosté deya qu' era Reverendo...

—Pero ¿no saben que don Jaume Catalá es sacerdot?

—Es la primera noticia.

Y no obstant, feya mesos (ó anys, segons m' han dit á mí) que vivia en aquella casa.

Aixó prova que ha de ser cosa molt cómoda gosar á un temps de las preeminencias del eclesiástich y de la llibertat del paísá. Si algun duple 'n capigués, bastaria saber que don Jaume havia adoptat aquest sistema.

Aquí tenen pintat al sacerdot, ó siga 'l soldat rás.

Pintém ara al bisbe, ó com si diguessem, al general.

Avants de venir de Cadiz á instalarse á Barcelona, vá fer restaurar cuidadosament las dependencias del palacio que havia de ocupar. Semblava que treyan lo baf de austeritat que havia deixat allí 'l seu predecessor Urquinaona. Ni quan se mor' un malalt de malaltia infecciosa se fan en una casa més fumigacions, ni més emblanquinadas.

Los modestos mobles del difunt ván ser venuts als Encants, sense consideració á que ab lo temps poden ser reliquias adorables y molt buscadas, ja que 'l pobre don Joseph Maria tirava per sant.

Va instalarse ab pompa, que aixó sempre li ha agradat... y *¡a vivir!* que diuhen los castellans.

La missió de un prelat, tal com ell l' enten, es senzillíssima: consisteix simplement en aprofitar tota la carn y llenyar los ossos.

Disfrutar regaladament de totas las preeminencias, de totas las ventajas, de tots los emolumentos, que no son escassos, inherents al càrrech episcopal; y en lo cumpliment dels debers penosos, no cansars'hi gayre.

Tenir los armaris poch provehits de llibres y 'ls escassos que hi há no llegirlos may, y ben assurtit lo rebost d' aromátich xacolate, fet á casa mateix y ab pedra, á istil de frare, y no menos ben assurtit lo calaix dels cigarros.

Predicar poch, confirmar menos, abstenirse tot lo possible d' escriure pastorals y alocucions, y escassejar tot lo possible las visitas pastorals, ja que la irregularitat en los menjars y 'ls guisots dels pobres rectors de fora, son temible amenassa contra 'l ventrell, y l' estómach, després de tot, es lo regulador de la máquina humana.

En certs moments crítichs, per resoldre una dificultat imperiosa, encendre un cigarro, y repetint l' estribillo «Fumém, fumém» buscar la solució *més práctica*, seguint ab la vista las espirals del fum.

Portar las inclinacions á la comoditat fins al extrem de tenir un báculo articulat á tall de canya de pescar ó de ullera de llarga vista, y usar un boneto ab mallas á tall de clach.

Desconfiar de tothom y no confiar més que en sí mateix.

•••

Sobre 'l capítol de las desconfiansas, hi sentit á contar que cada dia fá portarse tres hostias, ne pren una al atzar y fá menjar en presencia seva las otras duas á la persona que las hi porta.

Si tots los papas haguessen adoptat aquesta precaució, alguns d' ells no haurian mort envenenats al celebrar lo sant sacrifici de la missa.

Ara estranyo, dat lo seu caracter, com ab la turba de la qual jo tenia l' honra de formarne part, poguerem arrancar-lo de las comoditats de palacio, la nit aquella en que 'l poble demanava

clemencia y perdó pels condemnats de Santa Coloma de Farnés.

Recordo que l' home avants de sortir, vá defensarse molt; pero no tingué remey: la manifestació era massa imponent y no hi havia medi de desairar al poble de Barcelona reunit al péu del seus balcons.

Un cop convensut de que tenia que fer l' home, vá ferlo, y vá ferlo bé, precis es confessarho.

—Sinyó bisbe, ¿no tinga por! li deya en Riba y Lladó ab son accent tortosí característich.

—¿Por! respongué ab enteresa. ¿Per qué serveix, sinó per aquests cassos la carn de bisbe?

Després he sapigut que aquella manifestació popular es un dels fets que recorda ab més satisfacció y orgull, com un timbre de gloria del seu pontificat. Me sembla que no tindrà ocasió de veure's en cap més, per lo molt que ab unas cosas y otras, ha anat perdent las simpatias de Barcelona.

Per cert que no vá mostrarse de molt tant valent quan l' aparició del cólera. Conduhit al hospital de la Vinyeta, vá limitarse á benehí 'ls llits á cuyta-corrents desde la porta de l' enfermeria.

Poch temps després buscava refugi á Caldetas, y fins se diu que vá tenirlo... La por y 'l cólera donan rampas y fluixedat de ventre. ¿No es veritat senyor Soler y Catalá? Y 'm dirigeixo á vosté que á la qualitat de cusí del bisbe, reuneix lo títol de apotecari.

ILLUSTRADA EN LA BIBLIOTECA DE LA UNIVERSIDAD DE BARCELONA

La personalitat de don Jaume sempre está de relleu.

Contan que al arribar á Barcelona vá demanar per afeytarse. Anavan á buscarli 'l barber del difunt Urquinaona y no vá volerlo, que d' ell ja está vist que no li agrada res.

—Donchs ¿á qui anirém á buscar?

—Al de mes aprop.

Comparegué 'l barber, y al extendre 'ls trastos de afeytar, tremolava com la fulla al arbrè. Afeytar á un bisbe! May s' hi havia vist.

Comprenent don Jaume la causa de aquells tremolins, li digué:

—Esperis una mica.

Entrá al seu quarto, y al poch rato reapareixia familiarment, en mànigas de camisa.

—Afaytim: ara ja soch un home com los demás.

Lo barber vá quedar encantat.

De manera que per captarse las simpatias de un barber no n' hi ha un' altre.

En cambi no sab guanyarse tant fácilmente la de las beatas.

Una comissió de no se quina confraria, aná á demanarli que 'ls f's l' obsequi de predicar en una certa funció que preparavan. Naturalment, tractantse de pujar á la trona, vá negarshi rodonament.

Las beatas llavors, tingueren la mala inspiració de recordarli que 'l difunt Urquinaona, en un cas semblant las havia servidas.

—L' Ilustrissim Urquinaona, respongué, vá predicar per mí y per cinch bisbes més que vingan al darrera meu.

No sols lo pobre Urquinaona es qui li inspira fortas antipatias: hi ha un altre bisbe, ab lo qual no 's poden veure. Si 'ls lances de honor fossen possibles entre 'ls prelats de la Iglesia, algun dia sentiriam parlar del desafio entre 'l bisbe de Barcelona y 'l de Vich, entre don Jaume Catalá y don Joseph Morgades.

Ignoro si arriban á odiarse. Los sentiments que

's professan mútuament, los compendrà millor que ningú 'l botigueret que tè un altre botiga al costat que li fá la competencia.

Lo canonge Collell, familiar del bisbe vigatá, podrà donar rahó de perque vá tenir que quedar-se guardat al cos lo sermó que duya amanit per l' aniversari ab que alguns catalanistas varen honrar lo passat setembre als defensors heróichs de Barcelona, en 1714.

Hi ha més encare: 'l bisbe Joseph restaura lo monestir de Ripoll; donchs lo bisbe Jaume aixeca la fatxada de la catedral de Barcelona. Qüestió de competencia. Per lograrho, per fer la póls al seu colega passarà per tot: acceptará 'ls planos y 'ls projectes y 'ls diners de 'n Girona, fará un bunyol monumental; pero haurá sortit ab la seva.

En cambi en lo *Butlletí oficial eclesiástich* no sortirá un trist avis recomenant als párrocos de la diócesis que recullin fondos per la restauració del monestir ripollés, bressol de la nacionalitat catalana, y 'ls que s' ho podrien empendre espontáneament se guardarán de ferho, per no indisposarse ab lo seu superior gerárquich, qu' es, després de tot, repartidor de mercés y otorgador d' ascensos.

En aquesta diócesis la majoria del clero professa en més ó menos grau las doctrinas del bisbe Catalá. A tal pastor tals rabadans. *¡Vive la com-modité!*

Lo bisbe Morgades, com á bon mestís, es enemich acérrim dels carlistas. Lo bisbe Catalá sense ser carlista, hi transigeix, no més que per estolviarse 'ls disgustos que ván precipitar al pobre Urquinaona.

¡Y qué contents los tè! ¡Y qué satisfets! Assisteix á las sèvas festas, los alenta, 'ls distingeix, los obsequia.

Recordo que un' altra vegada já vaig dirho. Poch amich de batallar ab la fiera carlista, s entreté á ferli pessigollas á la panxa ab la virolla del báculo.

La fiera 's deixa gratar.

Y si algun dia li diuhen:

—Cuidado don Jaume, miri que tè urpias, miri que si 's mou li espatllará 'l báculo.

Ell es capás de respoudre ab la frasse immortal del mestre Obiols:

—Me 'n fum de la virolla.

¡Ditxosos mil vegadas los homes que saben seguir aquesta táctica, que d' ells es lo regne de la terra!

Ells encenen, sense dificultat, un ciri á Sant Miquel y un' altre al diable, ab una sola diferencia, y es que si 'l sant tè la espasa oscada ó rovellada y 'l monstro bèn afiladas las urpias, lo ciri de Sant Miquel será de tres unsas y 'l ciri del diable será de lliura

Varias vegadas he citat al difunt Urquinaona en lo decurs del present article, y de lo dit resulta clarament que don Jaume es la verdadera antítesis de aquell prelat ardorós, zelós, auster, apostólich, caritatiu... y andalús místich.

Don Joseph María, si hagués hagut de rebre á un ministre en dissapte sant, no li hauria donat carn y peix: tot lo més bacallá ab patatas.

Don Joseph María no hauria assistit al ápat de la Diputació sense benehir la taula, ni hauria encés cigarrillos á mitj dinar, anticipantse á tots los comensals.

Don Joseph María no hauria acompanyat al

ministre fins á las portas de ca 'n Camilo Fabra, ahont se donava una festa profana.

Don Joseph María predicava á tot drap; don Jaume no predica may: don Joseph María escribia molt; don Jaume no escriu gens: don Joseph María anava sempre de visita pels pobles de fora, arrostrant grans fatigas; don Jaume s' ho pren ab molta calma: don Joseph María anava á péu; don Jaume tè dos cotxes, que aixís com lo bisbe Urquinaona vá adelantárseli de sermons, lo bisbe Catalá se l'hi rescabala de carruatjes.

Don Joseph María va deixar quatre trastos que van ser venuts als Encants; don Jaume deixarà una torra molt caya y molt cómoda á Pedralbes, y la casa paterna de Arenys de mar, suntuosament restaurada.

En cambi, á don Joseph María van enterrarlo en suntuós sepulcre de marmol, á la banda esquerra del presbiteri de la Mercé. Lo costat dret está vacant. ¿Hi enterrarán á don Jaume?

¡Qui sab! Pero me 'n dupto molt.

De totas maneras, al arribar la seva última hora no 's descuidi de una cosa. Fortuny vá legar lo seu cor á Reus, sa ciutat natal. Don Jaume pot legar també una entranya á la vila de Arenys de mar qu' es ahont va neixe. En aquest cas me permetere recomanarli que li legui 'l fetje.

Perque ó molt m' enganyo ó es de totas las sèvas entranyas la que durá més sencera á la sepultura.

P. DEL O.

LA REFORMA.

—¡Senyora Quiteria! ¡Ey...! Senyora Quiteria...! ¿Qué rediables deu estar fent aquesta dona que no 'm sent? De fixo qu' está pentinant lo gat ó dihent pare-nostres... ¡Senyora Quiteeria...!

—¿Qué 'm cridava?

—Sí, dona, sí: fa mitj' hora que m' estich esgargamellant...

—¡Com que aquest cel-obert es tan ample y un hom es una mica sorda...! ¿Que li ha pasat alguna cosa de particular?

—¡Y tal, dona, y tal! ¿Sab aquesta casa? Donchs va á terra...

—¡Y ara! ¿qué diu? ¿Y ningú se 'n ha adonat?

—¡Nó! ¿Cóm vol que se 'n adonin, si encara no hi es?

—¿Donchs cóm ho sab vosté que va á terra?

—Perque m' ho acaban de dir á cal bétas y fils. ¿ha sentit parlar de la reforma?

—¡Nó! ¿que vol dir la dona del fideuher?

—¿Quina dona? ¿La senyora Coloma?

—Crech que sí que se 'n diu...

—¡Vaya una ocurrencia! Jo no li parlo de la senyora Coloma, sinó de la reforma que ara van á fer á Barcelona.

—¡Ah! ja, vaya, ja ho entench: digui, digui.

—Pues bueno; per mor d' aquesta reforma, diu que han d' obrir un carrer que comensará més amunt dels Penitents y acabarà dret, dret á la Barceloneta, al costat mateix dels banys del Astillero.

—¡Borrango! Será més llarch que la quaresma.

—Aixó sería 'l de menos: lo pitjor es que per fer aquest ditxós carrer s' han de derribar á terra una pila de casas, y la nostra diu que ha de ser una de las primeras.

—¡Ah! Ara ja la comprench: jo 'm creya al principi que volia dir que la casa s' ensulciava...

—Nó, senyora, nó; pero ja la ensulciarán ells.

—¿Y que no 'ns avisarán primer?
 —¡Vaya! no faltaria més sino que comensessin á tirarla á terra sense dirnos res.
 —Bueno, bueno; lo que es jo avuy mateix comenso á buscar pis... ¡Oy, ara que hi penso! Aquí al cantó crech que n' hi ha un per llogar...
 —¿A la casa del carboner? ¡Ay santa cristiana beneyta! ¡Si també ha d' aná á terra...!
 —Donchs ne buscaré algún per aquí á la Riera de Sant Joan...
 —¡Otru que tal! Tambè s' ha de derribar tota.
 —Pues per allí á la Tapinería...
 —Li passarà tres quartos del mateix.
 —¿Tambè desfán la Tapinería?
 —Tambè, també...
 —¡Ay, pòbre Sant Llorens! qui sab ahont deurá anar á parar.
 —Si, vet' aquí en qué pensa vosté. Lo que la hauria d' amohinar es pensar ahont anirém á parar nosaltres.
 —¿Que vol dir que no deixarán cap casa sencera?
 —¡Hum! No sè, no sè: crech que del davant ó del darrera, totas las escrostonarán poch ó molt.
 —¡Ay Reyna Santíssima! ¡Si que estém ben posats! ¿Y qui ho fa fer tot aixó?
 —L' arcalde primer de cala ciutat...
 —¿Aquell petitó tant panxut?
 —Aquell, aquell...
 —¡Ay lo grandíssim poca pena! ¿Qué li han fet los pobres á n' aquest home. per tréurels de casa de aquesta manera, á caixas destempladas?
 —¡Oh, vájiho á sapiguer! Diu que vol reformar lo casco.
 —¿Dels municipals de caball? ¡Y ara!
 —¡No sè! Jo sento que d' aixó 'n diuen la reforma del casco.
 —¡Valdria més que 's reformés lo sèu! ¡Hont s' es vist!... ¡Ay, quan l' home de casa ho sápigal...
 —¡Y 'l meu! Ja 'm sembla que 'l sento. ¡Ell que no pot sentir parlar del arcalde, y que cada semana compra LA ESQUELLA porque sempre li tira algún xascarrillo!... Miri, lo qu' es jo li juro; quan lo betas y fils m' ho há explicat, m' hauria agradat tenir un municipal al davant per móureli un escándol.
 —¡Ja t'è rahó, ja: de tot ne tenen la culpa aquestos municipalots. Está clar: deuen volguer fer carrers ben llarchs, perquè ells puguin tenir forsa trecho per passejarse amunt y avall...
 —¡Oh! ¡Y si vosté ho sapigués tot! Perque encara no li he explicat la meytat de lo que 'l betas y fils m' ha dit. Figuris que aquesta ditxosa reforma que van á fer...
 —¿La del casco?
 —Sí: diu que ha de ser lo capgirell més gros que s' ha vist al món. Tot, tot ho cambiarán de puestó. Desfarán l' Audiencia y la portarán allí prop del Bogatell; tirarán la presó á terra y la anirán á fer á Sans; farán un hospital nou, un mercat per 'llá á la Font del canari... en fi, senyora Quiteria, un escándol...
 —¡Y donchs, y aixó que diuen de la fatxada de la Catedral...! ¿que no la farán davant mateix de la Seu?
 —¡Ca, dona, ca! Segons m' ha dit lo betas y fils, la fatxada de la Catedral han de ferla á las hortas de Sant Bertrán... sota la Font-trobada.
 —¡Mare de Deu dels Dolors...! ¡quínas cosas se veuen en aquest temps! ¿Y d' aixó 'n diuen una reforma? Valdria més que 'n diguessin la fi del món.
 —¡Ja t'è rahó, ja, però... ¡calli!
 —¿Qué? ¿que ja comensan á tirar la casa á terra?

—Nó... 'm sembla que sento una veu per la escala... ¡Sí, es don Ramón qu' enrahona ab la del segón pis!

—¿L' amo de la casa? ¿Ja som al últim del mes?

—Sí senyora: ja sab qu' ell per cobrar es molt puntual...

—¡Ay! ¡Ves si en lloch de trencarse 'l cap empescantse reformas, no valdria més que l' arcalde suprimís los amos de casa!

—O al menos que inventés uns amos que no vinguessin may á cobrar lo lloguer del pis.

A. MARCH.

CAMBIS.

¿Vols ser esposa de Deu y 'm demanas, ab la carta que m' escrius, que jo 't retorni tots los recorts que vas dar-me en aquells jorns tant ditxosos que ab pur amor nos aymavam, com son cabells dels teus rissos, un medallon, la corbata, lo teu retrato, un anell, la cadena y la petaca?

Ja qu' has fet la prometensa de ser monja, y ja qu' acabas de prometr'ho á Deu, segons me dius tú ab la tèva carta, tots los recorts que jo 't tinch incontinent vull tornarte sempre que tú, sense ofendret, me retornis també antes tots los petons que vaig ferte á las nits de lluna clara, mentres la brisa corria d' essencias mil perfumada en aquells jorns tant ditxosos que ab pur amor nos aymavan.

SIR BYRON.

LIBRE DE LES SET SEBETES. (*)

DELS HOMENS É DE LES SEBES LURS.

(ACABAMENT **)

VI.—SEBA DE RIQUESA.

h! ¡Si n' ha fet de mal! ¡E si 'n farà! Es de les que trastoquen é aygualen lo cervell més depressa. Jo penso que es

* Ilustració de *Apeles Mestres*.

** Véjinsé los números 429, 430 y 431.

un cástich que Deus envia als qui d'ell fugen pera adorar lo badell d'or, perque com més va, més crex é no hi ha res que pusca satisfer aquella set tan ardenta que dona.

Es una passió molt crudel, perque 'l copdiciós no veu, ni desitja, ni estima sinó 'ls diners, é un colp los te gayre be may sap que ferne, é 'ls tanca ó 'ls enterra, tornantse avaro é vivint ab més privacions que 'l pobre que de porta en porta capta son pa.

E fa més encara, puig no hi ha crim ni paper lletx que no fassa per la seba de riquesa. Per ella 'ls homens son ladres é en la mar tornan pirauts é assassinan al prohisme e 's casan ab velles atrutinades, fent riure á la gent, é cercan herencias de confiansa, fent plorar als qui colpa no hi tenen.

Aquells á qui 'ls grilla aquesta mala seba no preuhan sino l'or é als qui 'l tenen, valdament l'hajan furlat; fan grans bocades de lur amistat ab persones riques, que 's burlan de lur baxesa, é mentres tractan als pobres ab una vanitat superbiosa que fa fastich, s'arrossegan com gossets als peus

dels opulents. Nostre senyor Jhesuchrist ho feya al revés, dihent que més prest entraria un camell per lo forat d'una agulla, que no pas un rich egoista en lo Regne del cel. No obstant aquests aytals se crehuen chres-

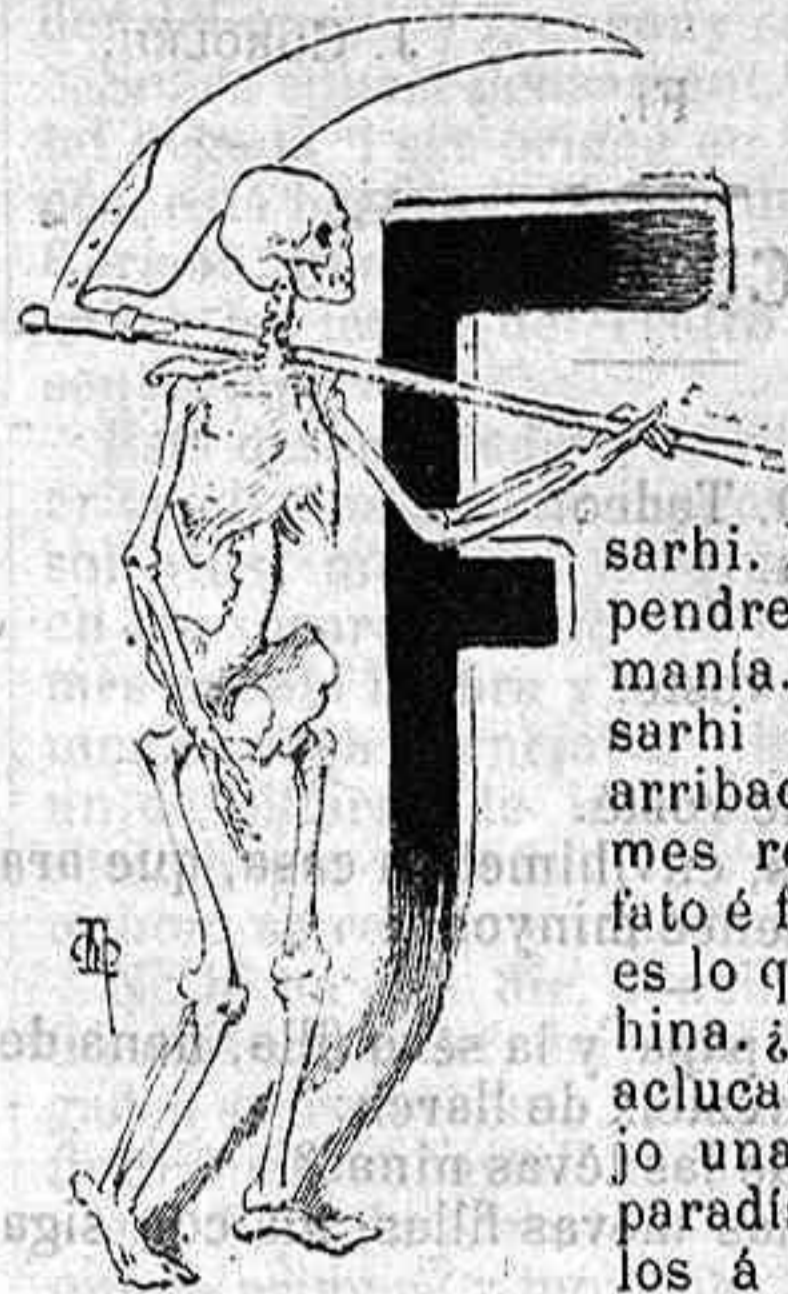

tians perque van á missa é combreguen oblidant que la fe catholica sens la caritat es morta com digué l'Apóstol.

¡Pobre gent, que de totes les riqueses no veu sinó la mes fragil é petita! Home sens honra no merex altre sentiment que 'l menyspreu de sos semblants. Home sens senderi pert depressa 'ls bens que sos passats li llegaren. E ¿quina fila fa lavors aquell borinot que tan ergullos estava de ses riqueses? Tothom li gira l'esquena, perque tothom sap que no es bo per res ó que ja no te res per donar.

Pares que teniu fills, ensenyaulos de guanyarse la vida, aplicantlos de petits al trevall per al qual mostren mes disposició, que no hi ha vilesa en guanyar son pa, sino en ser gandul é viure del trevall dels altres. Un sabater es mil voltes mes útil á la República que aquella colla de mandres que 's crehuen senyors perque no fan ni saben fer res. Lo jorn que perden ço que tenen, fins sos criats los escupen á la cara. E fan molt be.

VII. — SEBA DE MORT.

INS aquesta hi ha.

Com si no fos prou pena l'haver de morir, encara molts troban gust en pensarhi.

May he pogut comprendre de que cura aytal mania. Tant se val pensarhi com no: quant es arribada l'hora, no hi ha mes remey que plegar lo fato é fer sa via vers... Aço es lo que á no pochs amo-hina. ¿Vers ahont? Un colp aclucats los ulls, no daría jo una malla de la part de paradís que deu pertocarlos á molts que á la es-

gleya 's donan grans colps de puny al pit é pretenen esplicar tot ço que passa en l'altre mon per pessas menudes. Be es veritat que gayre be tots los qui patexen d'aquesta seba no s'esgarri-fen pas per aço, ans tot lo contrari. No entenen que 'l cors pusca ferse insensible y 'ls estamordeix lo fret de la terra, é 'ls esborronen les pes-sigolles dels cuchs, é 'ls esfraxen les fosques, é 'ls espanta la soletat, é espahordits per tan esparveradores cavories, tremolen y s'esglayen com si 'l mon anás á finir, xuclantlo l'abisme.

Homens folls qui aço creets ¡qué 'n sou de ximplés! Si no ho fosseu, sabríau que la mort desliura al pobre del torment de la gana, al malhaurat de les grapes de la dissort, al just del espectacle de la malvestat victoriosa, al savi de las usurpacions de la ignorancia. Allá sota som tots eguals, é negu porta máscara, ne hi ha enganys, ne deu hom tancar la boca sentint una pila de bestieses ó vehent inombrables iniquitats.

Aço ja fora prou pera no tenir á la mort tan aborrida. Mes jo penso que als qui tan males estones passaren en la terra be 'ls deu alguna remuneració lo cel. E allí ¡qué be dehuen estarhi los qui aci estigueren tan malament! Sols la ditxa de anar á un loch hont no trobarem als felissos d'aquesta vida ja fa desitjosa l'altra.

No tingau donchs pahor. Penseu en les sebes; penseu que l'home es fet de tal guisa que quant no fa plorar per malhaurat fa riure per ximple é no vos sabrá greu dexar lo theatre d'un mon en lo qual tan trist paper li pertoca á la criatura humana.

Si despres...

Aquí estava estripat lo paper y no n' hi havia més.

J. COROLÉU.

Fi.

ACUDITS.

Conversa:

—¿Cóm se troba D. Tadeo?

—Molt be, gracias.

—¿Y la senyora?

—Bè, per servir á vosté.

—¿Y la noya?

—A la disposició de vosté.

—Home sent aixís, envihimela á casa, que ara precisament estich sense minyona.

Diálech entre un papá y la seva filla, nena de dotze anys y que ja vesteix de llarch:

—¿Qué n' has fet de las tèvas ninas?

—Las guardo per las mèvas fillas, un cop siga casada.

—Oh, ja ho dius, tú. ¿Y si no tens fillas?

—Llavors las guardaré per las mèvas netas.

A. PALLEJÁ.

Lo sastre pren la mida de una pessa á un seu parroquiá, y li pregunta:

—¿Cóm la vol aquesta màniga?

—Una mica més ampla.

—Escolti ¿qué la vol gayre més ampla de lo que demana?

—Ca, cosa de un gruix de pesseta.

—¿Cóm? ¿En plata ó en quartos?

JOSEPH ABRIL.

En Benet era fill de un fuster y aprenia de música, y 'l seu mestre sempre 'l renyava, perque perdía 'l compás.

—Si no portas lo compás no 'n sortirém, li deya 'l professor.

Y tant y tant va repetirli, que un día va decidir-se á pendre un compás del seu pare, dihent.

—Lo mestre m' ha dit que li porti.

E. ERBAC.

En una fonda:

—Mosso ¿quant val un plat d' escudella?

—Un ral y bon profit.

—¿Y 'l such?

—¡Oh! 'L such no val res

—Ja veurás, donchs, portam un plat de such que per avuy ja 'n tinch prou.

PEPÉ D' ESPLUGAS.

PESCAS.

Per pescar, y pescar bè no 'us formeu may ilusions, tot está en las condiciones y la bondat del esqué.

La noya que sembla 'l quart de la lluna, y du postissos coloret, perfums ó rissos es que está pescant al art

Lo reverent que comfus predicant, conquista un home

ricatxo, y li pren la moma, aquest ha pescat un *llus*.

Y al que per sa poca manya ab dona molt seca 's casa, aquest subjecte tan asa ha sigut *pescat ab canya*.

La guapetona modista tipo bell y angelical, aquestas ab bona pista se pescan al sardinal.

Y 'l pobre home que veureu que may del treball 's mou, la seva dona cregueu que li fa fé pesca *al bou*

C. BARRIL.

DOCTRINA CONCEJÁLICA.

Los concejals, com los demès sers de la creació, profesan una religió més ó menos irreligiosa, més ó menos parda; pero que de tots modos está ajustada á un cos de doctrina, de la qual ne son una mostra los fragments següents.

Los manaments de la lley del concejal son deu:

Lo primer, amar lo cárrech de regidor sobre todas las cosas.

Lo segon, no donar may cap vot *en vá*.

Lo tercer, celebrar algún xeflis cada festa.

Lo quart, honrar l' arcalde primer y 'l segon, per grossas que tinguin las patillas y per curtas que duguin las calsas.

Lo quint, no matar gayre temps en las sessions.

Lo sisé, no riures dels administrats massa á las claras.

Lo seté, no furtar lo dret electoral mes que als contraris.

Lo vuyté, no aixecar la veu en demasia quan se disputa en corporació.

Lo nové, no desitjar las gangas de ton prohisme concejal.

Lo desé, no codiciar las varas dels tinents d' arcalde.

Aquestos deu manaments s' enclohuen en dos:

Estimar lo cárrech sobre todas las cosas, y fer tot lo possible y fins lo impossible per mantenirs'hi.

Los sacraments son set:

Lo primer, ingressar en lo *Cassino* en qüestió.

Lo segon, blindarse la cara.

Lo tercer, combregar ab rodas de mollí.

Lo quart, fer tots los papers del auca.

Lo quint, no pararse en barras.

Lo sisé, l' ordre simbolisat per un bastó.

Lo seté, casarse ab la vara, ab llassos indisolubles.

Los pecats capitals son set:

Lo primer, LA ESQUELLA.

Lo segon, *La Vanguardia*.

Lo tercer, *El Diluvio*.

Lo quart, en Comas y Masferrer.

Lo quint, l' Henrich.

Lo sisé, en Gasull.

Lo seté, tot lo públich.

Contra aquestos set pecats hi han set virtuts:

Contra LA ESQUELLA, *El Barcelonés*.
 Contra *La Vanguardia*, *El Barcelonés*.
 Contra *El Diluvio*, *El Barcelonés*.
 Contra-en Comas y Masferrer, *El Barcelonés*.
 Contra l' Henrich, *El Barcelonés*.
 Contra en Gasull, *El Barcelonés*.
 Y contra 'l públich, *El Barcelonés*.

Los manaments de la iglesia concejállica son cinch:

Lo primer, colocar una primera pedra lo menos deu vegadas l' any.

Lo segon, atracarse per Pasqua Florida y pèls demès días que no sigan Pasqua.

Lo tercer, anar á missa, á las professons y als demès punts hont se poden lluhir las creus las bandes y tota la quincallería de luxo.

Lo quart, no menjar carn ni arrós sinó en los pous de Moncada.

Lo quint, pagar banquetes als ministres, ó las pianxas y medallas que 's tinga per convenient.

Las virtuts cardinals son quatre:

Ser sort.
 Ser cego.
 Ser fresch.
 Y tenir bonas tragaderas.

Las virtuts teologals son tres:

Fé en la paciència del públich.
 Esperansa de tornar á triunfar en las novas eleccions.
 Y caritat, aquella tan ben entesa que comensa per un mateix.

MATÍAS BONAFÉ.

PRINCIPAL

EL PADRON MUNICIPAL.—Comedia en dos actes de *Vital Aza y Ramos Carrion*.

Un nebot viu á Madrid á expensas del seu oncle qu' es á América fa molts anys. Necessita quartos per acabar la carrera y l' oncle 'ls hi envia; pero no l' acaba: ne necessita més y fa veure que 's casa y l' oncle li augmenta la pensió. Al cap de l' any li participa que té un fill y la pensió es augmentada novament; un any després un altre fill y un altre y un altre fins á cinch.

En aquest moment psicológich arriba l' oncle de América, y l' apurat nebot de acort ab la dispesera 's rodeja de una familia postissa, per sostenir l' engany. La dispesera mateixa fa de sogra; un company de dispesa, ab més gana que 'n Fontrodona, accepta 'l paper de pare polítich; una viuda andalusa que 's troba á Madrid per qüestió de un plet, farà d' esposa del nebot; la filla de la dispesera y un estudiant, figurarán com á cunyats... No faltan més que las cinch criaturas, y aquestas las enmatlleven als vehins.

Arriba l' oncle, se li presenta tota la familia y comensa una serie d' escenas cómicas, capassas de fer riure un mort.

Per últim la fulla del padró municipal, que

aquells días havia hagut d' omplirse, cau en poder del oncle, y l' engany se desvaneix.

Sobre aquest pensament, no del tot nou, que t' tal vegada 'l seu origen en lo modern teatro francés, está basada l' obreta dels Srs. Aza y Ramos Carrion, una de las més graciosas qu' hem vist sobre las taulas del Teatro Principal, en la present temporada.

Está desarrollada y coordinada ab talent y escrita ab una gracia inagotable. Los personatjes son vius, moguts y fan riure sense incorre may en las xocarrerías de las obras bufas. Hi ha ademès en tota l' obra y principalment en l' acte primer un foch granejat de xistes y ocurrencias. Es un despilfarro de ingeni, de aquell ingeni que sembla que fa pessigollas al públich: tothom riu, tothom se remou en las butacas.

No hi ha que dir, donchs, que la obra va tenir un éxit complert, éxit que 's repeteix quantas vegadas se representa. En concepte nostre mereix figurar en lo cartell més vegadas que *La Gran via* y *Pepa la frescachona*, ja qu' es més viable que la primera y molt més fresca que la segona.

L' execució al pé. Las Sras. Alverá y Valero, deliciosas igual que la dama jove. Lo Sr. Guerra inimitable: los Srs. Peña y Mesa, molt bè.

Per ahir estava anunciat l' estreno de la pessa N. S. E. O. del conegut periodista Sr. Perillan Buxó.

La senmana entrant ne parlarém.

Dintre de pochijs días tindréu ocasió de admirar al gran comediant francés Mr. Coquelin, qu' está fent una gloriosa *tournee* per Europa.

A Italia ha alcansat inmensos triunfos, y actualment los está obtenint en lo *Teatro de la Comedia* de Madrid.

No hi haurá aficionat á l' art dramátich que no vulga coneixe á un actor, que ocupa 'l número primer, entre 'ls moltíssims bons que conta 'l teatro francés.

LICEO.

La *Sonámbula* va obtenir un éxit molt mitjà. La Sra. Varesi, encarregada del paper de Amina, té escassa véu, á cambi de una gran agilitat d' execució y flexibilitat de garganta.

Pero aixó no li va valer. La *fiera* aquell día no estava per dibuixos y va lograr que fins jo aplaudís á la cantant. Vaig aplaudirla, quan plorava.

Lo Sr. Nouvelli fluixet en los actes primer y segon, va estar acertat en l' acte tercer.

Lo Sr. Visconti va complir.

Y aném ara al *Mefistófele*, que á dreta lley, tal com s' ha cantat al Liceo, mereix més bè 'l títol de *Margherita*, ó millor encare 'l títol de *Kupfer*, perque ella sola va donar interés á la representació fent gala de sas brillants facultats. Sobre tot en l' acte tercer va cantar la romansa de una manera admirable.

Lo Sr. Nouvelli no va poder lluhirse gran cosa, y aixó que ab aquella *Margherita* al costat jo 'm sembla que m' entussiasmaria. Pero á n' ell sembla que li fa sombra, ja que ahont estigué menos malament fou en la romansa del epilech.

La Sra. Treves, discreta y 'l Sr. Visconti 's portá bastant bè.

Lo conjunt, desigual. No obstant, la orquesta fa primors com sempre, havent de repetir-se lo majestuós final del prólech.

UNA PRIMAVERA FALSIFICADA.

Neus, pedregadas, xubascos,
tramontanas, fret etern...
¡Pues! Si aixó es la primavera,
no sè qué será l' hivern.

La empresa del Gran Teatro ha contractat al eminent violinista Sarasate.

Li alabo 'l gust.

Dimecres va donar son primer concert, sent inmensament aplaudit, tal com va serho 'l diumenje en lo Teatro lirich, segons contan alguns periódichs.

La ESQUELLA no va tenir ocasió de assistirhi.

En Sarasate es un artista únich, que deleita de igual manera als inteligents y als profans.

L' art no pot arribar més enllá.

TÍVOLI.

Per demá dissapte, está anunciat l' estreno de

la sarsuela de gran aparato: *Las mil y una noches*, que será presentada, segons tinch entés, ab verdadera magnificencia.

Decoracions de D. Mariano y D. Sebastiá Carreras y dels Srs. Moragas y Urgellés: 19 quadros, 9 ballables y la mar de trajes.

En fi, un espectacle á tot rumbo.

ESPANYOL.

Aquella pessa titulada: *La pietat d' una donzella ó lo ninot de Gracia* no ha arribat á posarse en escena.

¿Per qué?

Sembla que una autoritat va cridar al empres-

sari, demanantli—no més que demanantli, enten?—que no 'l comprometés ab un títol tant alarmant.

Ara sembla que s' está escrivint un' obra titulada: *La pietat de un governador ó lo ninot de la empresa.*

Per ahir estava anunciat lo benefici del jove y simpátich autor dramátich D. Francisco Perpiñá García, autor de la llegenda trágica en tres actes y en vers, titulada *La Cruz de Castellar.*

Havía d' estrenarse la tragedia en un acte, *El conde de Rocamora*, original del beneficiat.

CATALUNYA.

S' hi están fent obras,

A últims de mes quedarà convertit aquest teatro en una imitació de *Folies bergeres* de Paris.

Portará 'l nom de *Eldorado.*

Y sabém que l' empresa no escasseja gastos per presentar un personal complet de cant, ball, pantomimas y demés elements propis de aquesta classe d' espectacles.

Hem vist los cartells, y 'ns hém cregut transportats á Fransa.

CIRCO EQUESTRE.

Ja brilla la primavera, rica, esplendent, ostentosa; de las africanas terras ja las orenetas tornan, tornant també l' Alegría ab clowns, caballs y amassonas.

TOROS.

Diumenje (*si el tiempo lo permite*) segona corrida de la temporada.

Protagonistas: sis Moruves y en Mazzantini, que fa poch ha arribat de América.

¡Olé Sr Piera!

¡Viva tu mare!

N. N. N.

LLIBRES.

ESPURNAS.—Poesías catalanas per D. Ferrant Agulló y Nadal.

Es lo Sr. Agulló un dels joves de la última formada del modern renaixement literari catalá que més se distingeixen en lo cultiu de la poesia. Hi ha en totas las sèvas obras delicadesa, primor y sentiment.

Aquí va una petita mostra de las *Espurnas*:

De las gotas de una onada blavejanta de la mar, se forma la nuvolada que va los camps á regar, y la font si pot haverlas las porta pel bosch ombriu y acoplantlas com á perlas á la mar las torna 'l riu.

Aixís tas bellas miradas ma passió van infantar,

y en mon cor las flamaradas del amor van esclatar, y tornadas esperansas, recorts, sospirs y petons, ab lo dol de l' anyoransa te las torno ab mas cansons.

Dintre de pochos días veurá la llum una nova edició de las *Poesías festivas y satiricas del Rector de Vallfogona*, elegantment impresa en bon paper é ilustrada ab láminas del malaguanyat T. Padró y dibuixos de Pellicer Monseny. Formará un tomo en octau de 240 planas y 's vendrá al infim preu de duas pessetas.

RATA SABIA.

LA... LA... LA... LA... PIDA.

Va aná á rumbejá á Madrit, sense ferhi res de mérit, y aquí 'l tenen convertit en ciudadá benemérit.

DE RETORN.

¡Hossana! ¡Aleluya!
 feu rotllo mortals:
 lo Dèu d' eixa terra
 de retorn ja está.
 Porta las patillas
 tal com va sortir;
 feu pas á l' insigne
 compatrici Rius.
 De plans y reformas
 porta plé lo cap;
 toqueu las campanas:
 ¡Ganinch gananch!

Pe'l Prado y Retiro
 se n' ha vist un tip;
 tothom l' admirava
 tothom de Madrit.
 —«¡Gran Dios, qué cabeza!»
 —deya un mal cesant.

—«¡Jesús qué barrigal!»
 —deya una mamá.
 Y una polla tísica
 l' hi diu quant l' ha vist:
 «¡Jesús que patillas!»
 ¡Gananch gananch!

Lo pobre nos torna
 casi marejat;
 diu que la reforma
 ja es un fet vrital;
 l' obrer que plorava
 ja viurá felis,
 que ab salut y feyna
 de tot pot sortir.
 ¿Qué hi fa que 'n Riusara
 nos vagi endeutant?
 qui vinga darrera...
 ¡Ganinch gananch!

Tota la familia
 l' espera sufrint;
 ja per fi l' abrassan
 al insigne Rius.
 —¿Qué tal, com te trobas?
 l' hi van preguntant.
 —¿Has menjat ab gana?
 ¿Estás mol cansat?
 —Satisfet me trobo
 —ell al moment diu—
 la Pubilla paga...
 ¡Gananch gananch!

Fivaller y Jaume
 lo veuhen tornar,
 y tots dos murmuran
 baix, pero molt baix:
 —Aquet mestre, Jaume,
 molt llarga la sab;
 sols pensa en milloras
 ¿y qui pagarà?
 —Fivaller, creyeume,
 si ell va obrant aixís
 es per darse tono.
 ¡Gananch gananch!

Lo gros Fontrodona
 l' abrás l' hi ha donat:
 ¡Hossanna, aleluya!
 feu rotllo mortals,
 que aquestos dos homes

fortament units
 necesitan puesto...
 ¡Visca! ¡visca en Rius!
 Ell d' aquesta terra
 gran patrici es ja;
 repich de campanas:
 ¡¡Ganinch gananch!!

JOSEPH MOLAS.

Gran debat á la Diputació provincial, sobres si
 'l tech ab que va ser obsequiat lo Sr. Alonso Mar-
 tinez ha de pagarlo la provincia ó 'ls diputats de
 la seva butxaca.

La gran majoria acordá que 'l pagui la provin-
 cia.

Lo Sr. Tort y Marto-
 rell defensava que 'l pa-
 guessen los diputats á
 tant per barba.

—Y cuidado, podía
 dir, que sent jo més pe-
 lit que cada hú de vos-
 tés podría pagar no més
 que mitja racció y en-
 care en Justin hi gua-
 nyaria. Pero no senyor,
 jo pagaré tant com un
 de gran.

D. Cavieritu, desde
 que s' ha fet reformista,
 y 's rossa ab los esque-
 rrans de 'n Lopez Do-
 minguez, no tè altra de-
 ria que la de ferse po-
 pular.

A la Diputació ell sol
 enrahona per setze.

Prou que li recordava
 'l Sr. Rufart.

—Vosté en totas las
 sessions monopolisa la
 paraula: ningú parla
 més que vosté.

—Si parlo, es perque
 soch lo defensor de la
 provincia.

Lo President: —Tots
 los diputats ho son.

Lo Sr. Tort:—No ho
 nego; pero jo soch lo
 defensor que parla, y
 'ls demás los defensors
 que callan.

¡Dimontri de nano!

Me sembla á mí que
 la Diputació hauria po-
 gut trobar, sense grans
 dificultats, un terme
 mitj que conciliés tots
 los extrems.

Ab motiu del ditxós
 banquet y per estar
 ocupat lo Saló de San

LA VÍCTIMA DE SEMPRES.

Lo ministre se 'n ha anat,
 s' han gastat á mils pessetas
 y Barcelona ha quedat
 ab las butxacas netetas.

Jordi, 'ls quintos de Vich, citats pèl regoneixement, van perdre un dia, en detriment dels seus interessos.

¿No haurian pogut cotisarse 'ls diputats un tant per indemnizarlos?

Lo Sr. Farguell, diputat per aquell districte, hauria votat aixó com un sol home.

En lo banquet ofert al Sr. Alonso Martínez no va haverhi discursos.

En cambi van pronunciar-se'n molts en la sessió del dimars per veure qui pagaria 'l gasto.

Y va acordarse que 'l pagués la pobra provincia, que ni per menjar ni per parlar ha dit: «aquesta boca es mèva.»

A la Plassa Real fá algun temps hi havia jardins: los varen treure y ara 'ls hi tornan á posar.

Fins lo dia que tornin á treure'ls, que será més ó menos tart, donchs segons suposa un periódich la vida de las plantas es impossible en aquella plassa, per haverhi sota terra grossos fonaments y restos del antich convent de Caputxins.

Aixó 'm porta á la memoria aquella célebre frasse referent á Atila:

—Allá ahont un frare posa 'ls péus, no hi torna á creixe l' herba.

Després del entarugat s' arreglan las aceras del carrer de Pelayo, haventse adoptat també 'l sistema Descole, consistent ab unas llosetas quadradas y relliscosas com porcelana.

Un negoci en perspectiva, pèl Sr. Macaya, gendre de D. Ignaci Fontrodona.

Montar un gabinet quirúrgich á ca'l sogre per assistir als que passant pèl carrer de Pelayo 's trenquin una cama.

Després dels fusionistas, los conservadors; després de D. Francisco de Paula y en Soler y Catalá, D. Ignaci y 'l llibreter Eudaldo Puig. Després del secretari Sr. Aymar; lo secretari interi y oficial de governació Sr. Colomer.

L' imatge perfecta dels catúfols de una cinia: quan los uns pujan del pou, los altres hi baixan. Quan los uns arriban de Madrit, los altres se'n hi van.

L' excusa aquesta vegada no es cap medalla, ni cap pergami, sinó 'l certámen Martorell y l' adjudicació de un premi bastant considerable á la millor memoria que tracti de arqueologia espanyola.

Jurat calificador: en Castelar, en Cánovas del Castillo, en Balaguer, en Rogent lo Pare Fita, en Fontrodona y l' Eudaldo Puig. ¡Set eminencias!

Ja 'm sembla que 'ls sento durant lo viatge:

—Una obra de arqueologia—dirá 'l llibreter Puig—no hi entench pilota. Tot lo més jo 'ls diré quant pot costar l' impressió, y á quant se pot vendre. ¿Y vosté D. Ignaci?

—Ja veurá..... si 's tractava de un llibre de cuyna.....

Lo Sr. Colomer: —Home, precisament de aixó 's tracta.....

—¿Cóm s' enten?

—¿Qui li diu á vosté, que l' autor de una de las memorias presentadas no expliqui ab tots los péls y senyals lo que menjavan los homes de l' edat de pedra?

—Y á propòsit ¿á Madrit ahont posarém? pregunta 'l Sr. Puig.

—Al *Grand Hôtel de Paris*, respon D. Ignaci. Y fent una rialleta exclama: —Ara veig realment que després de tot se tracta de un' obra de cuyna.

Ja han trobat una gran idea creadora de recursos pèr la projectada Exposició Universal.

Es senzillíssima. Consisteix en demanar autorisació al govern per fer una rifa periódica.

No sè que 'ls hi diga.
Ab rifa ó sense rifa, á hora d' ara ja se 'ns han rifat.

La senmana passada va deixar d' existir D. Tomás Ribalta, persona qu' encare que poch coneguda, tenia una fortuna considerable, tant que se li atribuheixen de 9 á 10 milions de duros y una renda de 2,000 duros diaris.

La majoria de sos parents eran pobres, perque D. Tomás, encare que 'ls assistia, era á condició de que no deixessen de treballar.

—Ja ho trobaréu quan me mori, solia dirlos.
Y ara, en efecte, sembla que ho han trobat.
¡Vaja un cop de pedra!

Lo bisbe de Vich ha publicat una pastoral repant al *Correo catalin*, y amenassantlo ab prohibir als fiels de la seva diócessis la lectura del periódich carlista.

Una idea.
Lo *Correo catalan* pot indemnizarse de las excomunions del bisbe de Vich, obtenint que 'l de Barcelona concedeixi indulgencias als que 'l llegeixin.

Després de tot, tant bisbe es l' un com l' altre.

Una frasse del Sr. Alonso Martínez que ha sigut molt comentada:

—Barcelona está cridada á ser lo Londres de Espanya.

Es cert, sobre tot si en Rius y Taulet no tèn cap desgracia.

Un cop realisats los projectes que porta entre mans, jo 'ls juro que á Barcelona hi haurá més inglesos que catalans.

Las corporacions reunidas projectan obsequiar á n' en Rius y Taulet ab un gran xeflis.

Molt b n pensat.
Ara 'l tenim tot plè de vent
Y es precis omplirlo de cosas de més sustancia.
No ha de ser menos un arcalde que un bòt.
Primer se 'ls infla; després se 'ls ompla.

Al Vendrell anuncian la celebració de un certámen literari.

Entre 'ls premis oferts n' hi ha un de humorístich consistent en un municipal de plata, al autor de la millor composició en que 's ridiculisi la manía de parlar castellá aquí á Catalunya.

¡Me caso en Ceuta, qué gente que se burlan de nosotros!...
Si eso fós á Barcelona
prou los hi inflava los morros!

Ha arribat á Barcelona 'l delegat per Inglaterra en l' Exposició Universal, presentant proposi-

cions de una casa de Londres que 's dedica á disparar grans castells de fochs artificials.

Sembla que 'ls castells de aquella casa son notabilissims,

La casa es inventora dels retratos de foch, «sorprendentes por su novedad y parecido.»

La frase subrayada pertany al periódich *La Exposición*.

Y aixó 'm fa pensar que 'l primer retrato de foch que 's disparará serà 'l de D. Francisco de Paula.

A horas d' ara ja tenen á Londres la seva fotografia.

Será un espectacle deslumbrador. Un minut de brillo, y després...

Després una colecció de cohets socarrimats.

Llegeixo:

«Tothom sab que 'l distingit autor dramàtic y hábil periodista D. Eusebi Blasco, establert á París fá alguns anys, té sis fills, alguns de curta edat, y sabent la reyna regent que á pesar de lo molt qu' en Blasco treballa aquí com allà, careix de recursos suficients per donar á tots completa educació, s' ha encarregat expontáneament y sense indicació de ningú, de sufragar los gastos que ocasioni la de las tres nenas menors.»

Al recordar que l' ex-republicà Sr. Blasco ha sigut objecte de un obsequi semblant, no puch ménos d' exclamar:

LA VIDA D' UNA DONA.

(CAPÍTOL SEGON)

Y al endemà, si s' esperan prop de la porta del Pi, la veurán com entra á missa á las nou del dematí.

LA VIDA D' UNA DONA

(CAPÍTOL PRIMER.)

Cada vespre, en l' escenari d' un famós café-cantant, la veurán entonant coplas y devegadas ballant.

Quants pares de familia més necessitats que l' autor del *Pañuelo blanco*, no troban ningú que 's recordi d' ells!

Segons lo *Brusi*, lo director de la banda municipal Sr. Rodoreda, ha instrumentat de nou la marxa real, ab arreglo al original de dita composició, qu' en lo transcurs del temps havia experimentat algunas alteracions.

Aixís la marxa real restaurada per en Rodoreda, serà la marxa real absolutista.

Y la que toquin las demès bandes y orquestas, serà la marxa real constitucional.

Total: música... música... música...

Gran debat á París, sobre si 'ls marits poden ó no poden obrir las cartas dirigidas á las sevas esposas.

Una reunió de advocats va decidir que podían obrirlas.

Ara supósins qu' en lloch de ser advocats, haguessen sigut advocadas las que haguessen hagut de pendre un acort sobre aquest punt, y la resolució hauria sigut totalment contraria.

Las advocadas haurían decidit que las senyoras podían obrir las cartas dels seus marits; pero no 'ls marits las cartas de las sevas senyoras.

En qüestió de lleys, la rahò no depen del cervell, sinó del sexo.

En lo temps en que l' isla de Sicilia era un cau de lladres, un pagès endarrerit tenia 'ls mobles embargats, per deutes.

Un dia va presentarse al jutje, dihentli:

—Fassim un favor.

—¿Qué desitja?

—Que suspengui l' execució.

—¿Ja porta 'ls quartos?

—No, impossible trobarlos: y no es perque no haja fet lo possible per adquirirlos. Mes de vint vegadas he sortit á la carretera ab lo trabuch; pero no passa un' ánima.

Una anécdota de 'n Sarasate.

Convidat un dia á dinar en una ciutat del extranger, un célebre cirugiá, després dels postres va dirli:

—Ara 'ns farà l' obsequi de tocar alguna cosa.

—No pas avuy, respongué l' artista.

—Home, es estrany.

—¿Per qué? ¿Per qué 'l mèu ofici es tocar lo violí?

—Precisament.

—Donchs home, l' ofici de vosté es tallar camas. Fassi vosté primer una operació, y després jo tocaré.

SONETS.

A DIÓGENES.

Diu qu' ab un fanalet pe 'l mon anavas mitj despullat, sufrint ab gust miseria, y qu' ab formalitat, ab cara seria, volías trobá un home y no 'l trobavas.

¡Ja 's coneix que atrassat, oh sabi, estavas encare que tinguessis forta déria en creuret ilustrat, pues tal materia, dispensa que t' ho digui, no acertavas.

Si en lloch de viurer passant anys y mesos dins d' una bota despullat, haguessis vestit de frach, tú y la elegancia entesos, y habitat un bon pis, la teva téssis haurían rebut deu mil inglesos que t' haurían trobat sens' que 'ls busquessis.

A UNA CEGA.

Si per títol posés ton nom, dirían qu' es molt vulgar, qu' es cursi y poca solta, y molta part dels meus lectors, pro molta, aquest sonet segur no llegirían.

—«¡Vaya un mal gust!»—(segur qu' exclamarían) »e n buscar temas tant *salats!*—Tal volta cremats, encesos y ab la sanch revolta se nse lleri'l lo diari estriparían.

Y 't poso 'l nom,—perque ningú m' entenga,— que 't dona 'l pobre á qui ton gust agrada: jo faré que 'l lector al fi compenga que també ets digne tú de ser cantada...

S' acaba ja 'l sonet, y ab tanta arenga ¿qui es que no dirá qu' ets arengada?

SEBASTIÀ GOMILA.

Acaba de celebrarse un matrimoni. Ella es molt rica; en cambi ell... ¡pobre xicot!..

Un amich de la familia, crida apart al pare de la núvia y li diu en veu baixa:

—Per lo que veig vosté no sab una cosa, respecte del seu gendre.

Lo pare alarmat:

—Qué! Digui

—Qu' está plé de deutes, en fi, entrampat fins á la nou del coll.

—De cert?

—N' estich segur, y es més: me consta que si s' ha casat ab la seva filla ho ha fet per pagar als acreedors ab lo dot d' ella.

—Y perque no m' ho deya avants de la boda?

—Home, posis al mèu puesto. 'L [gendre de vosté 'm deu quatre mil duros.

Un senyor regala una novela molt interessant á una nena de quinze anys.

Mirada de la mare, en la qual hi llegeix lo senyor certa alarma, respecte al género á que pot pertanye la novela.

—No 'n passi cap cuidado, diu lo senyor: es una novela molt moral... una novela que pot llegire á ulls cluchs.

Se troban dos amichs, que feya anys que no s' havían vist.

—Home, Manel, per tú no passa 'l temps.

—¿Vols dir?

—Si jo no sà com t' ho fas. La mateixa calva tens avuy que vint anys enrera.

Las criaturas del dia son tremendas.

Ja tenen rahò 'ls que diuen que quan neixen ja son bonas per bisbes.

A una nena de uns cinch anys, filla de un amich mèu, vaig preguntarli:

—Escolta Conchita, ¿m' estimas?

—Sí, 'm respon tot fent la salamera.

—Molt?

—Moltíssim.

—Donchs ja que m' estimas tant ¿voldrías casarte ab mí?

—No puch: estich promesa ab lo mèu cosinet.

Petita pausa. Després de la qual fent una mueca de malicia, exclama:

—Pero si tú vols l' enganyarém.

L' amo, al criat.

—Tomás.

—Qué mana, senyor?

—Cóm es que no m' has sapigut dir qu' era 'l senyor lo qui ha vingut á las nou á demanarme?

—Com que no se com se diu.

—Se diu, Durán, ¡imbécil! A veure un' altra vegada si te 'n recordarás.

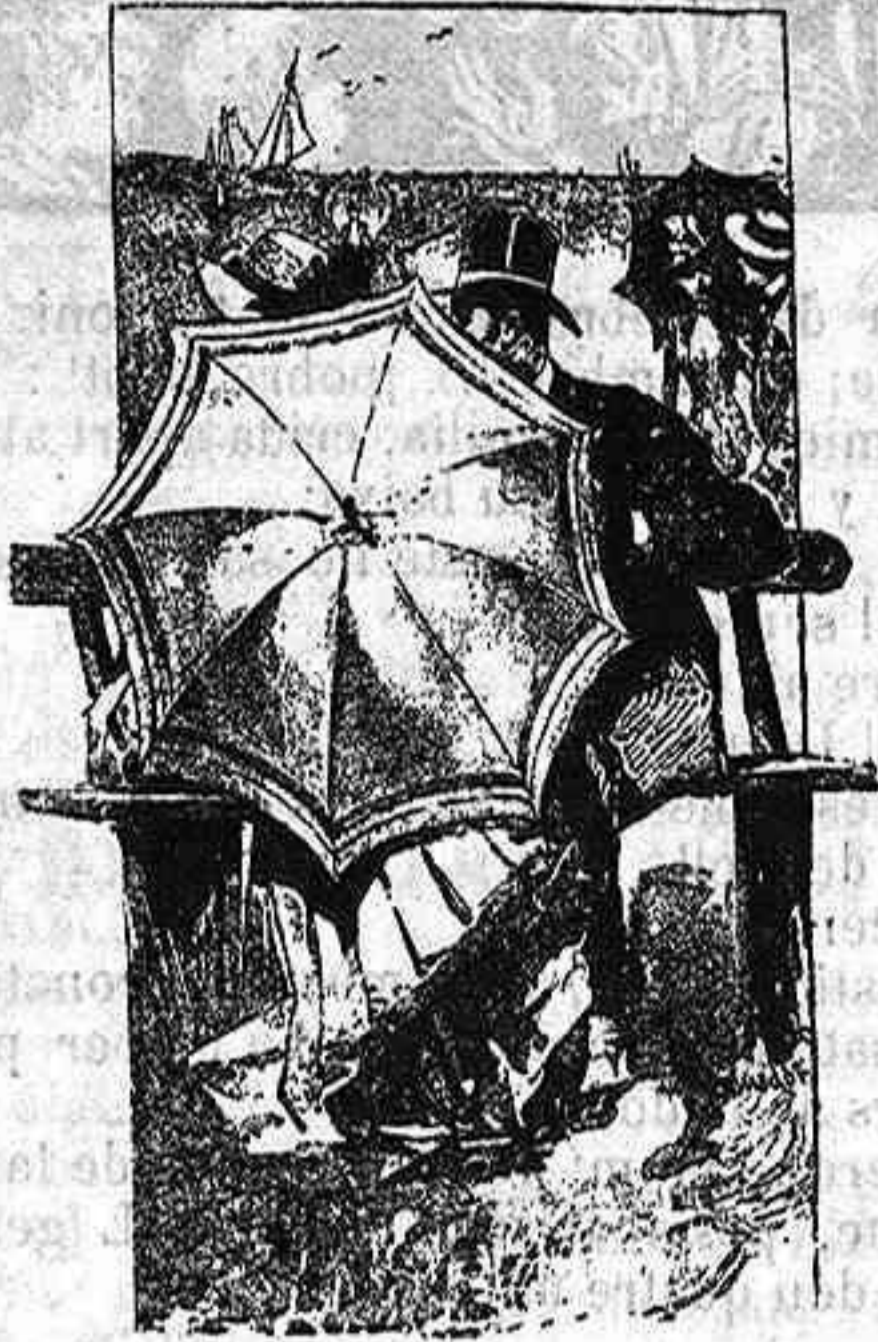
—Procuraré tenirho present.

—A veure, repeteix com se diu:

Lo criat ab molta senzillés:

—Sr. Durán Imbécil.

PROBLEMA.

Un quita-sol, dugas testas,
roba arrugada, algun peu...
Aqui sí que pot ben dirse:
lo que 's veu y 'l que no 's veu.

Un melje que va reconeix un ferit á causa de unas renyinas, en lo parte destinat á l' autoritat, va posarhi lo següent:

«Resulta del exámen que N. N. tenia duas feridas punxants, la una en lo ventre que l' hi ha produhit la mort y l' altre en lo bras que podrá curarse en menos de quinze dias.»

Entre momentáneas:

—Acabo de veure á l' Enrich, ¿y creurias que ha tingut lo túpé de saludarme?

—Y aixó que t' d' extrany?

—Un perdis, un home tronat...

—Pero ¿no vas ser tú qui va arruinarlo?

—Y aixó que t' que veure!...

Parlant de una xicota molt guapa y molt sonsa, deya un seu admirador:

—¡Quinas dents t' la Roseta! ¡Semblan perlas!

A lo qual va respondre un que la coneixia á fondo:

—No t' res d' estrany que semblin perlas las sevas dents, com qu' ella es més tonta que un' ostra.

Visitant una imprenta molt ben montada deya un admirador del progrés modern:

—Home aixó es sorpredent: aqui hi ha màquines per tot: màquines per compondre, per imprimir, per enquadernar...

L' amo del establiment va interrompre 'l seu entusiasme dihentli:

—No falta més que una cosa.

—Qué?

—Màquines per llegir.

Entra un pobre en una barberia, demanant si volen fer lo favor de afeitarlo per la mort de Dèu.

—Germá, diu lo barber: per aquesta vegada assenteuvos; pero no cal que prenguéu las senyas de la botiga, perque ab parroquians com vos aviat m' hi faria més sabi que rich.

Y després de remullarlo ab aygua freda, y sense posarli sabó ni res, comensa á afeitarlo ab una navaja qu' en lloch de arranná 'ls pèls los arre-bassava.

Lo pobre sufría horriblement; pero callava.

De prompte se sent á la cuyna un espantós marramau. Era que 'l gat havia pres un peix que netejava la barbera, y aquesta li havia donat un cop d' esmolls.

Lo barber, al sentirlo, exclamá:

—Qué dimoni li fas al gat que crida de aquest modo?

Y 'l pobre digué ab tristesa:

—Potser l' estant afeytant, com á mí, per morí de Dèu.

EPIGRAMAS.

De mosso en un gran café
está 'l geperut Barroso,
y com es home de bè
y al treball afició t'è
tothom diu qu' es molt bon mosso

S. UST.

Parlant d' anys ab la Maria
jo y la germana de 'n Plá
aquesta á mí 'm preguntá:

—Josepet, quants me 'n faria?

P. DE LA ROSSA.

—¿Qué anirém á pendre, Rosa?

—Lo que vulgas, Armengol.

Ja ho sabs, jo, qualsevol cosa.

—Donchs aném á pendre 'l sol.

JOANET DE BERGA.

UNA EQUIVOCACIÓ.

Ajuntin varias senyoras,
tal com aquestas están,
y qualsevol curt de vista
las pendrá per un diván.

OBRAS DE VENTA EN LA LIBRERÍA LOPEZ

Rambla del Centro, 20, BARCELONA

BIBLIOTECA SELECTA.Colección de obras de los mejores autores nacionales y extranjeros.
á 0'50 pesetas cada tomo.**OBRAS PUBLICADAS**

I.—Viaje alrededor de mi cuarto y Excursión nocturna alrededor de mi cuarto, por J. Maistre..	1 vol.
II.—Werther, por Goethe..	1 »
III.—Aventuras maravillosas, por Edgar Poe.	1 »
IV.—Avatar, por Teófilo Gautier (3.ª edición).	1 »
V.—Leyendas de Oro, por T. Llorente (2.ª edición).	1 »
VI.—El Endemoniado, por C. Dickens (3.ª edición).	1 »
VII.—Hugo - el - Lobo, por Erckman Chatrian.	1 »
VIII.—Amorosas, por Teodoro Llorente (2.ª edición).	1 »
IX.—Baladas, por Walter Scott.	1 »
X.—Cántico de Noche-Buena, por C. Dickens.	1 »
XI.—Cuentos de los Vosgos, por Erckman Chatrian.	1 »
XII.—Novelas Alemanas y Escandinavas..	1 »
XIII.—Vencido!, por Mme. Emilio de Girardin.	1 »
XIV.—La Reina de Saba, por T. Bayley Aldrich.	1 »
XV.—Doloras, por D. Ramón de Campoamor.	1 »
XVI Y XVII.—El Mundo tal y como será en el año tres mil, por Emilio Souvestre.	2 »
XVIII.—El Progreso, por Emilio Souvestre.	1 »
XIX.—Cuentos flamencos, por E. Conscience.	1 »
XX.—Dos Episodios, por E. Vichert.	1 »
XXI.—El Título de Propiedad, por E. Eggleston.	1 »
XXII.—Federico el guardabosque, por Erckman Chatrian.	1 »
XXIII.—Cuentos suecos.	1 »
XXIV.—Aventuras de un niño Calavera, por Tomás Bayley Aldrich.	1 »
XXV.—Espirita, por Teófilo Gautier.	1 »
XXVI.—Croquis americanos, por Bret Harte.	1 »
XXVII.—Los pequeños poemas, por don Ramón de Campoamor.	1 »
XXVIII.—Doble amor.—Margot, por Alfredo de Musset.	1 »

NOVEDADES**LA NOVELA DE UBBESIERVA**

POR

J. FRANCO RODRIGUEZ

1 tomo en 8.º, edición ilustrada, Ptas. 2.

DESCUBRIMIENTO

DE LA

CIENCIA DE LA CONTABILIDAD

TENEDURÍA DE LIBROS DEMOSTRATIVA

POR

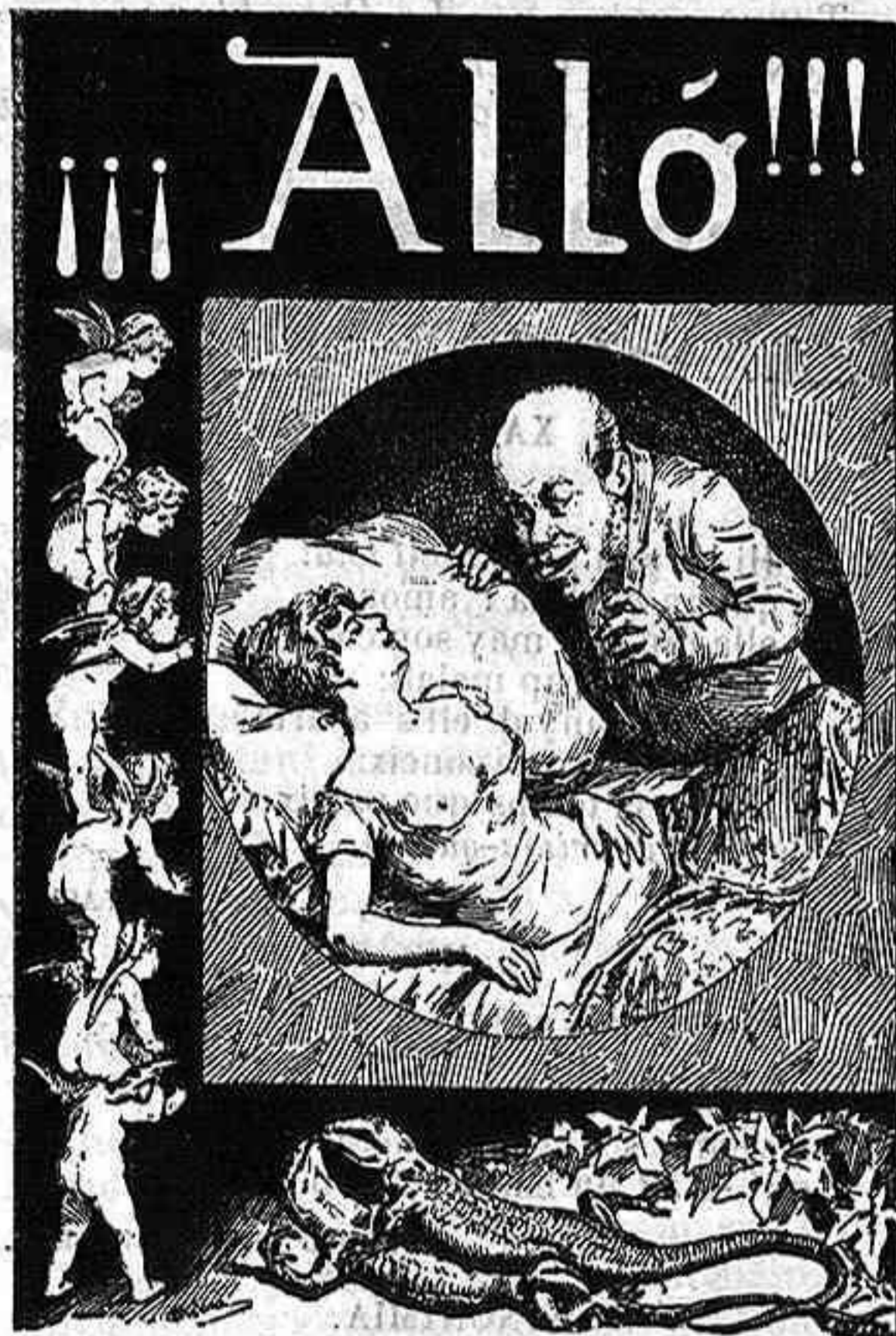
Bonifacio Gonzalez Ladron de Guevara

1 tomo en 4.º, á Ptas. 11.

LEY ELECTORAL VIGENTE

DE AYUNTAMIENTOS

1 tomo en 8.º, Ptas. 1.

GUILLERMO TELLNovela histórica, por **GINÉS ALBEROLA**, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3.**PARA SER AMADA**CONSEJOS DE UNA COQUETA, SECRETOS FEMENILES, por la *Duquesa Laureana*, 1 tomo en 8.º, Ptas. 3.**COLECCIÓN DE POESÍAS****SONETS, CANTARS Y EPÍGRAMAS**

SALATS, DOLSOS, VERTS Y MADURS

originals de

M. FIGUEROLA ALDROFEU

Quadern 1.º UN RAL.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. A 'ls corresponsals de la casa s' otorgan rebaixas.

Deya un día un tal Pujol:
 —Lo fill que tinch es decent.
 Y digué apart don Climent:
 —Jo m creya qu' era d' ell sol.

A. PALLEJÁ.

En Badó qu' es un burleta
 digué á D. Macari Taps:
 Calla ximple que no sabs
 tant sols ahont tens la má dreta.
 Empero 'l senyor Macari
 que per res aviat s' enfada,
 clavantli una bofetada
 li demostrá lo contrari.

FRANCESCH MARULL.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª — *Pre-ci-o-sa.*
2. ID. 2.ª — *Car-bó.*
3. ANAGRAMA. — *Ramira-Armari.*
4. ACENTÍGRAFO. — *Ensa-Ensa.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH. — *Claudio.*
6. TRENCA-CLOSCAS. — *La Rosa blanca.*
7. CONVERSA. — *Vilanova.*
8. GEROGLÍFICH. — *No hi ha grandesa petita.*

XARADAS.

I.

Hi ha una nena molt total
 á qui un dos li fa l' amor
 y ella diu que may son cor
 lo donará á cap malalt;
 que si ab afany d' ell s' aparta
 es pèl motiu que coneix:
 y es que fa temps que pateix
 de *tercera-prima-quarta.*

J. PRATS NYACH.

II.

Ma primera es propietat,
 un animal la *tercera*,
 un abrich es *dos-girat*
 y veurás sens gran espera
 qu' es tot un ball molt nombrat.

SALDONI DE VALLCARCA.

SINONIMIA.

Estava en total la Tot
 per cert molt adelantada,
 quan va comprarne la tot
 de picots ensalinada.

JOANET DE BERGA.

ANAGRAMA.

Per si tot vostés no ho saben,
 l' altre día vaig dú á coll
 fins á tot, una tot plena
 de farina, desde 'l moll.

MATA PARENT.

CONVERSA.

—Que no 't va donar la mona
 per Pasqua 'l teu padrí, Ambrós?
 —Ah, sí.

—Y de quants ous?

—De dos.

¡Era d' alló més bufona!
 —¿Sí? Y escolta, 'l teu padrí
 ¿cóm se diu?

—Veurás, barrina,
 que lo padrí y la padrina
 ara hem nomenat aquí.

J. STARAMSA.

LOGOGRIFO.

1	2	3	4	5	6
1	5	4	2	3	
	1	6	3	2	
		4	2	6	
			1	2	
				3	

Ma hu es vila catalana
 de la costa de llevant;
 mon dos son unas bestiolas
 que al home van imitant;
 tersa inspira á los poetas;
 quarta per la mar veurás;
 y ma quinta sol trobarse
 en casi tot cos humá.
 Ma sexta n' es una lletra.
 Vels' hi aquí 'l quento acabat.

MARXANT DE IRENE.

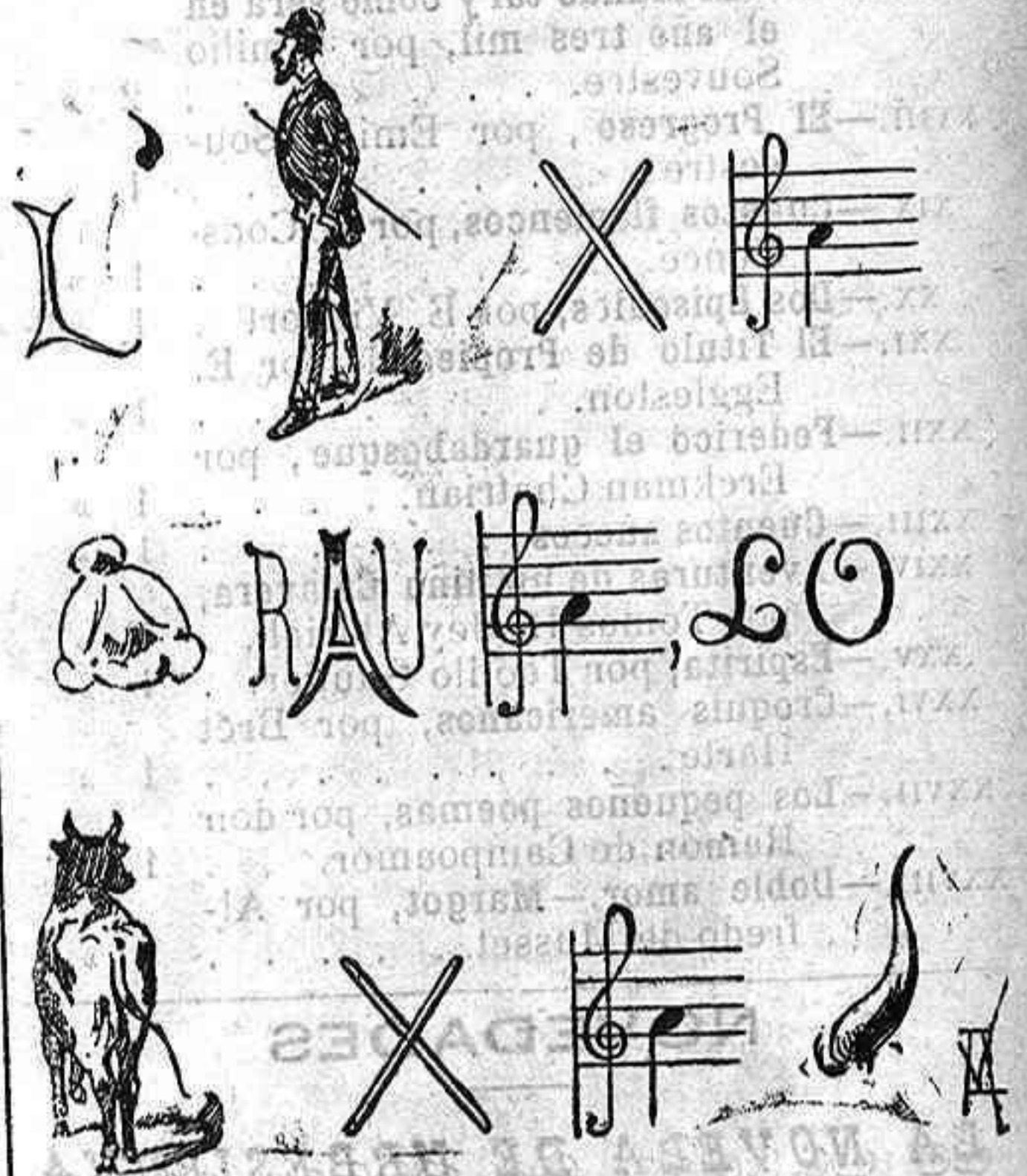
TRENCA-CAPS.

RECÓ-VELL.

Formar ab aquestas llettras lo nom de un carrer de
 Barcelona.

NAUJ SODLOR.

GEROGLÍFICH.

CARLOS DE AROCA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.